



# BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ-CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPĂRĂRII ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

No. 7208/1931.

## GRIGORIE

din îndurarea lui Dumnezeu episcop ortodox al eparhiei române a Aradului, Ienopolei și Hălmeagului, precum și al părților anexate din Bănatul-Timișan.

*Iubitului cler și tuturor credincioșilor din eparhia Aradului, dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Hristos, împreună cu salutarea noastră arhierescă.*

*Prea iubiții mei fii sufletești!*

Toate neamurile veniți să ne închinăm Celui Ce s'a născut, ca să mântuiască sufletele noastre (Stihira dela Litia Vecerniei).

Viața omenească are granițe și răspântii, cari se deosebesc unele de altele mai ales prin gândurile și imfiriile noastre față de ele. Așa ni-s'a dat în zilele noastre să vedem că oamenii sunt ocupați mai mult cu grija traiului zilnic și se gândesc mai mult la strâmtora-re economică și financiară.

Sfântul Sinod al Bisericii noastre ortodoxe, prin *Pastorală* din Noembrie 1931, s'a adresat către toți Românii ortodocși, îndemnându-i la jertfă și răbdare în aceste zile grele. Iar acum, noi, episcopul vostru, din prilejul Nașterii Domnului, venim cu părintească dragoste și vă zicem să aveți încredere în Cel ce a zis: „Eu am venit ca viață să aibă și mai mult să aibă” (Ioan 10 v. 10).

*Iubiții Mei!*

Oamenii de azi uită de multeori aceste cuvinte ale Mântuitorului. Ei uită să se adreseze lui Dumnezeu în necazurile lor. Uită că

Domnul a zis: „Amin, amin, grăesc vouă, orice veți cere dela Tatăl în numele Meu, va da vouă” (Ioan 16 v. 23). Oamenii au uitat a cere în numele lui Iisus, cu inima lui Iisus, adică în numele iubirii și jertfei, al răbdării și al nădejdei. A cere dela Dumnezeu în numele lui Iisus, înseamnă să primim pe Iisus, ca Domn și Împărat al sufletelor, ca numai de El să ascultăm și El să ne poruncească.

Dar ce au făcut oamenii? Oamenii încep să uite că Cel ce ne-a zidit este și susținătorul vieții noastre. Oamenii strigă: *Doamne mântuiește-ne, că pierim!* Acest strigăt să-l domolim azi, iubiții mei, cu toate puterile noastre. Este adevărat că plâng acasă flămânzi copiii muncitorului fără lucru, dar care inimă darnică rămâne impietrită, când copiii și părinții strigă: *Dați-ne pâne, că pierim?!* Este adevărat că sunt mulți oameni datori, dar care inimă rămâne nepăsătoare și nu dă amânare datornicului cinstit și de bună credință? Datornicii și cei fără de lucru să aibe încredere în Dumnezeu și în oamenii buni, în oamenii cari conduc destinele lor. Să țină seama de calfele din prăvălii și ateliere, cum și de muncitorii

din fabrici, cari se mulțumesc cu puțin, de funcționarii cu leafa redusă, cari trebuie să fie răbdători. Să nu uite cu toții că necazuri au și orfanii fără părinți, și cei bărfiți pe nedrept și cei ispitiți de mulțimea păcatelor, dar de toate va mântui pe ei Domnul, dacă vor fi cu încredere în Dumnezeu!!!

Când Ioan Botezătorul se afla în temnița din cetatea Macherus, a trimis soli la Mântuitorul, dar nu ca să zică: Doamne, scapă-mă din temniță, că mor! Nu, iubii mei! Ioan Botezătorul a întrebat pe Domnul prin oamenii trimiși: „Tu ești cel ce vine sau pe altul să așteptăm?” (Mat. 11) Ioan Botezătorul se gândea la mărirea Dlui Iisus și la mântuirea adusă de El, iar nu la moartea sa, căci știa că dacă el ar fi murit, Dumnezeu așeza alt Inainte Mergător în locul său?! Atâta încredere avea el în Dumnezeu.

Să ne încredem deci, iubii mei, în mâna cea tare alui Dumnezeu. Să ne aducem aminte că și de vom muri în necazuri, în mâna lui Dumnezeu ajungem, care este Dumnezeul viilor și al celor morți!

Și acum să ne întrebăm ce legătură poate să fie între Nașterea Domnului și suferințele noastre de azi? Nașterea Domnului nu a fost o simplă întâmplare, ca oricare alta din istoria omenirii, ci un fapt unic din care isvoresc cele mai imbelșugate daruri și mai întâi de toate răscumpărarea neamului omenesc de sub robia păcatului. Precum sunt anumite rane trupești, cari nu se pot vindeca decât lăsând să fie străbătute de razele soarelui, așa sunt și rane sufletești, cari numai cu razele iubirii divine se pot vindeca.

Ingerii și păstorii s'au bucurat la Nașterea Domnului, fiindcă au știut că s'a născut Iisus, *vindecătorul* tuturor boalelor trupești și sufletești. Steaua dela răsărit arătase că a venit în lume lumina cunoștinței, căci cetim în cartea a patra alui Moisi: „răsări-va o stea din Iacov, și se va scula un om din Israil” (Numerii 24 v. 17).

Magii erau oameni învățați și îndată ce au văzut steaua au pornit la drum ca să vadă pe Domnul născut. Ei nu erau mulțumiți cu știința și puterea lor, ci doreau să vadă pe Cel Ce a zis: Eu sunt calea, adevărul și viața. Ei nu numai că s'au grăbit ca să vadă pe

Hristos, dar i-au adus și daruri și anume „aur lămurit ca Impăratului veacurilor; tămâie ca unui Dumnezeu al tuturor și smirnă ca unuia fără de moarte”. Și pe vremea magilor erau suferințe, robi apăsați și flămânzi, dar Nașterea lui Hristos le-a adus mântuirea: orbii au început să vadă, schiopii să umble, leproșii s'au curățit, morții au înviat și săracilor li-s'a binevestit (Mat. 11 v. 5).

Pe calea magilor se vor alina și suferințele noastre.

Să urmărim deci, iubii mei, calea magilor: „Toate neamurile veniți să ne închinăm Celui ce s'a născut ca să mântuiască sufletele noastre”. Magii și păstorii s'au înălțat cu sufletele lor, arătându-ne că și noi avem datoria să ne înălțăm spre Dumnezeu. În timpul războiului mondial ceice se închinau lui Hristos au făcut spitale și au alinat suferințele chiar ale vrăjmașilor, iar azi unii oameni cred că numai prin mijloace omenești se alină suferințele! În Rusia, de pildă, oameni fără Dzeu fabrică mașini peste mașini, ca să fie fericire, dar fericirea nu a venit, iar omul a devenit o mașină fără suflet.

Nouă ne trebuie însă suflet și viață, cât mai multă viață. Tehnicienii germani în timpul războiului au făcut coifuri de oțel pentru apărarea soldaților. Aceste coifuri nu erau desăvârșite căci nu puteau apăra bine capul soldaților. Atunci un medic, creștin bun, care nu era tehnician, mânat de iubirea de oameni și nu de scopul războiului, a făcut coifuri mai bune, cari apărau viața soldaților mai bine. Iată că nu ajunge știința, ci trebuie și iubire, ca faptele noastre să fie cât mai folositoare vieții.

Deaceia și eu, în ziua Nașterii Domnului, vin cu mare iubire către voi și, prin această carte pastorală, vă binecuvintez pe voi și pe copilașii voștri, cari sunt bucuria voastră, pe tinerii, cari sunt razimul bătrânețelor voastre. Binecuvintez casele voastre și ogoarele voastre, birourile și toate așezămintele culturale și sociale și rog pe Dumnezeu să ne dăruiască tuturor zile senine, pline de pace și mulțumire sufletească acum și pururea și în vecii vecilor.

Al vostru al tuturor de tot binele voitor.

Arad, la Nașterea Domnului, 1931

† Dr. Grigorie Gh. Comșa  
Episcopul Aradului

# Pastorală de Anul Nou.

No. 7409/1931.

## GRIGORIE\*)

din îndurarea lui Dumnezeu episcop ortodox al eparhiei române a Aradului, Ienopolei și Hălmagiului, precum și al părților anexate din Banatul-Timișan.

*Iubitului cler și tuturor credincioșilor din eparhia Aradului, dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Hristos, împreună cu salutarea noastră arhierescă.*

*Iubiții mei fii sufletești!*

La începutul anului 1918, când războiul între popoare era încă în toiul său, s'a petrecut o întâmplare mișcătoare de suflet; un aviator englez și un aviator german se luptau cu aeroplanele lor la o înălțime de 3000 metri deasupra pământului. Viața amândurora atârna numai de un fir de păr, fiindcă un singur glonte, care nimerea bine, ar fi însemnat prăbișirea la pământ a unuia dintre cei doi luptători.

Când gloanțele curgeau ca ploaia, mitraliera germanului s'a stricat și acum englezul cu un singur glonte putea să-l arunce la pământ, zdrobit și ars.

Și totuși englezul, făcând un semn că el nu se mai luptă cu un adversar, care nu se mai poate apăra, și-a luat sborul în jos, înspre trupele englezești.

Ce faptă frumoasă! Ce purtare demnă de un bărbat, și ce iubire vrednică de un creștin a dovedit sburătorul englez. Adevărat! multă laudă și cinste i-se cade acestui soldat, dar toată cinstea și toată admirația i-o trimitem acelei mame engleze din cutare sat al Angliei, care a știut să dea feciorului ei suflet din sufletul ei, și cinste din cinstea ei, și iubire din iubirea ei.

Marele scriitor Michelet spune: „Este o regulă generală, fără excepțiune, că oamenii de valoare sunt fii mamelor lor, ei poartă chipul moral al mamei lor“.

*Iubiții mei fii sufletești!*

Nu în chipul obișnuit numai cu buzele vă doresc eu vouă An nou fericit, ci cu tot sufletul meu, fiindcă inima mea e străbătută de via dorință ca Anul nou să însemne și o viață

nouă în Domnul. Și nu văd altcum cu puțință începerea unei vieți noi, decât prin mame vrednice și prin fii, cari prin toată viața lor vor dovedi că sunt vrednici de mamele lor.

Mulți oameni cred că viața o hotărăște în bine norocul, prietenia, legăturile înalte, vaza și bogăția. Și totuși viața omului e strâns condiționată de creșterea bună, pe care o primește în familie dela părinții săi. De învățat, multe lucruri bune și folositoare putem să învățăm, la orice vârstă, dar de bună creștere trebuie să avem parte la timpul potrivit, care, scăpat din vedere, nu se mai întoarce nici odată. Cine nu a avut un tată bun, dar mai ales o mamă bună, care, în frageda vârstă a copilăriei, să-l învețe frica de Dumnezeu și iubirea de oameni, este un om nenorocit toată viața lui.

Când se fac banii, atunci se tipărește pe fața lor și preșul, pe care îl poartă până când există ei. Așa și noi trebuie să le tipărim copiilor în surlete, când sunt mici, preșul lor, valoarea lor, aceea ce ei trebuie să fie toată viața lor.

De aceea chiar în ziua atât de însemnată a Anului nou vă pun la inima voastră, iubiți părinți, datoria sfântă de a vă crește copilașii de mici în Domnul. Învățați-i să aibă o sfială și o frică față de orice gând necurat, față de orice vorbă urâtă și de orice faptă rea, și să facă aceea ce trebuie. Să se roage lui Dumnezeu, să cinstească pe Dumnezeu, pe voi și pe toți oamenii. Să aibă milă de săraci și de nenorociți și să iubească adevărul și să încunjure minciuna.

Când vom avea copii crescuți în frica lui Dumnezeu și în iubirea față de oameni, atunci să știți că s'au ivit zorile unor timpuri mai bune și mai liniștite. Casă fără fundament trainic nu este și nici neam vrednic fără copii vrednici. De aceea Sf. Pavel, în epistola către Efeseni, îndeamnă pe fii să cinstească pe părinți, iar părinților le zice: „nu urgisiți pe fiii voș-

\*) P. C. Protopopi și preoți vor citi în sfintele Biserici, aceasta pastorală, în ziua de Anul Nou 1932.

tri întru mărire, ci îi creștești pe ei întru învățătura și certarea Domnului" (Efes. 6 v. 4). Nu răsfățați pe copii, părinților, ci îi învățați să cunoască durerile vieții, ca și bucuriile ei, ca mai târziu să nu-și piardă nădejdea sau să se piare în plăceri vinovate. Atunci nu vor ajunge soarta oamenilor de azi, cari se plâng că nu mai pot răbda greul vieții. Un tânăr bine crescut va ști că năcazul e trecător, iar viața omului e veșnică. Cel binecrescut simte durerea, dar știe că Dumnezeu are planuri mărețe cu el; el nu va vedea numai nori, ci și cerul albastru al nădejzilor.

Copiii bine crescuți vor ști că omul lucrează și cere pâine, iar Dumnezeu binecuvintează munca și dă pâinea. Cu aceste sentimente să priviți noul an ce vine.

Pășiți, deci, iubiții mei, pragul unui an nou și voi și copilașii voștri, nu bizuindu-vă pe puterile voastre și pe bogățiile voastre, ci rugându-vă și încrezându-vă în Dumnezeu, fiindcă dela El vin toate darurile bune și viață îndelungată și fericirea, pe care o dorim cu toții.

Anul nou, deci, nu este îngăduit să fie numai o zi de petrecere veselă, ci o adevărată zi de *cugetare creștinească*, ca să înțelegem, cum ne arată atâtea pilde din istoria omenimei, că dela vatra familiară adânc creștinească, ori cât de săracă să fi fost, au pornit cei mai iluștri oameni, cari au adus omenirea pe poteci bune. Din ieslea săracă și nebăgată în seamă a pornit la drum Mântuitorul nostru, Domnul nostru Iisus Hristos.

Dela vetrele românești modeste, dar creștinești, trebuie să se nască și acei oameni aleși ai noștri, cari, plini de frica Domnului și de iubire caldă și iertătoare, să ne conducă pe drumurile curate și fericite ale vieții. Gîja cea mai mare a voastră să fie de copilașii voștri. Steaua, care să vegheze la leagănul lor, să fie dragostea voastră și dorința ca fiecare să dați neamului fii buni, spre mântuirea lui.

Vă doresc tuturoara an nou fericit, îndreptându-mă către Dumnezeu și rugându-mă pentru voi toți:

„Doamne, nu cu mânia Ta să ne mustri pe noi, nici cu urgia Ta să ne cerși pe noi, ci fă cu noi după mila Ta, vindecătoriule și tămăduitorule al sufletelor noastre. Indreptază-ne pe noi la limanul voiei Tale, luminează ochii inimilor noastre spre cunoștința adevărului Tău și ne dăruiește nouă cealaltă vreme a zilei de acum, și tot timpul vieții noastre, a-l petrece în pace și fără de păcat, pentru rugă-

ciunile Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și al Sfinților Tăi, Amin.

Arad, la 1 Ianuarie 1932.

Al Vostru iubitor părinte sufletesc

† Grigorie

Episcopul Aradului.

## Nașterea Domnului.

Prima treaptă din înalta operă de mântuire. Ne reamintește întregul calvar al omeniei, încununat cu gloria strălucitoare prin crucea suferințelor. Din întunerecul veacurilor clătinate în atâta nedumerire, noaptea vitleemică aduce zorile unei lumini nouă.

Plinirea vremii grăbește înfăptuirea făgăduințelor cerești, rupte din largul plan al economiei divine. Incercarea ajunsese culmile și iubirea nemărginită își varsă nespusul belșug. Se naște fiul lui Dumnezeu.

Un val de lumină rostogolește din ieslea Vitleemului, ca să anunțe plinirea nădejzilor unei lumi așteptătoare. O zi de înfrățire între cer și pământ, o zi de prăznuire și de bucurie între îngeri și oameni.

În noaptea sfântă se desvălesc „cele ascunse și cele nearătate ale înțelepciunii”. Natura, fulgerată de arătările deosebite, se prostorne în fața strălucirii, pământul se cutremură primind pe cel Neapropiat, iar oamenii cu credința păstorilor și cu știința maghilor aștern omagii pruncului dumnezeesc.

În blândecele raze ale soarelui dreptății se topesc mereu toate asperitățile vieții rătăcite de până aci. Pacea vestita de îngeri se cerne pe întinsuri și pe temelii mântuitoarelor învățături cerești se alcătuește o împărăție nouă.

De pe țărmurile acestei împărății privim cum se stinge pe încetul pâlpăiala de păcătoșenie și se pierd în zare veacurile negre.

Astăzi s'a născut Domnul Iisus și s'a revărsat darul și adevărul. Rămâne ca noi să ne învrednicim de primirea lui. S'a umilit Dumnezeu ca să ne ridice și să ne cheme la înălțare. Sta-vom oare nepăsători la blânda-i chemare?

V. Aga.

# Ziua Păcii.

Pe cum pacea dintre popoare este semnul unei fericiri colective, tot așa pacea din sufletele oamenilor este prilejul unor negrăite bucurii.

Pacea națiunilor este floarea și fructul păcii dintre oameni. Prin urmare, cine vrea să consolideze pacea internațională, trebuie să consolideze mai întâi pacea socială, care la rândul său încă depinde în bună parte de pacea dintre indivizi, și în ultima analiză de pacea și armonia sufletească a fiecărui om în parte.

Mântuitorul nostru, când vorbește de pace în evanghelia sa, nu se adresează în special statelor și națiunilor, ci numai indivizilor sau grupurilor de indivizi. „*Pace vouă!*” — „*Fericiti sunt făcătorii de pace, că aceia se vor chema fiii lui Dumnezeu*”. Sf. Ap. Pavel de asemenea, scriind Tesalonicenilor, le spune: „*Trăiți între voi în bună pace*” (I. 5.<sub>13</sub>). Rezultă deci, că pacea dintre națiuni nu este altceva decât suma sau corolarul păcii dintre oameni. Dacă oamenii, indiferent de naționalități, trăesc în pace, pace va fi și între popoare, iar dacă între oameni este vrajbă, vrajbă va fi și între popoare. Așa e și firesc să fie.

După cum nu putem iubi pe Dumnezeu, pe care nu-l vedem, dacă nu L iubim în aproapele nostru, tot așa și pacea: nu putem vorbi de ea între popoare, câtă vreme nu o sălășluim mai întâi în viața noastră socială și individuală. Este aproape același lucru ca și cu umanitarismul internațional, pe care unii îl strigă la toate colțurile, dar nu țin seama nici de nevoile căminului lor familiar, ne cum de nevoile aproapelui. Întâi *fii uman* cu cei din jurul tău, apoi predică umanitarism cosmopolit. Întâi *fă pace* cu tine și cu cei din jurul tău, apoi putem avea și garanția și trănicia păcii internaționale.

Biserica noastră creștină ortodoxă repetă mereu rugăciuni „*pentru pacea sufletelor noastre*”, „*pentru vremi de pace*” și „*pentru pacea a toată lumea*”, arătându-ne prin aceasta ce însemnează pacea pentru evoluția normală a vieții noastre personale și colective. Cât bine nu s'ar revărsa peste aceasta lume, dacă oamenii ar fi mai atenți la aceste rugăciuni și chemări ale bisericii pentru pace, la senzul lor profund și mântuitor. Războiul nu a fost niciodată un semn sau un mijloc de propagandă sau evoluție culturală. Războiul a distrus numai, ceea ce pacea a creat cu scumpe sacrificii.

Dacă astăzi omenirea are ceva bun, acest

lucru este opera păcii, opera oamenilor și a generațiilor cari au trăit în vremuri de pace, în vremuri cari au oferit și asigură totdeauna condiții fecunde și fericite pentru munca creatoare. În schimb, dacă astăzi omenirea suportă greutatea din pricina cărora prea mult suferă, acest lucru se datorește războiului, care a consumat numai și a distrus rodirile păcii, și prin aceasta a desechilibrat atât viața și mentalitatea oamenilor, cât și raporturile de înțelegere internațională dintre popoare.

Niciodată oamenii nu au trăit mai răsvrățiți și mai învrăbiți, de cum trăesc acum și niciodată nu au fost mai egoiști și mai rafinați în acest egoism, cum sunt acum. Mulți ani de pace, de efortări și de osteneli peste măsură se cer, ca să revenim la un curs mai bun a vieții omenestii, la echilibru.

Singurul mijloc prin care se pot vindeca ranele războiului și se poate îmbunătăți omul, este pacea. Pacea sinceră și reală, pacea dela om la om și dela popor la popor, — pacea lui Hristos, Domnul Păcii, celce a împăcat pe om cu Dumnezeu și ne-a deschis tuturor din nou raial fericirii, din care fuseseră izgoniți protopărinții nostri, pentru nefericita gustare din *pomul cunoștinței*, pentru neascultarea poruncii dumnezeiești.

Azi comemorăm din nou Minunea Intrupării, Ziua Nașterii Domnului după trup.

*Fii binevenită și binecuvântată, Zi de Pace, în viața și în conștiința noastră adânc răscolită de tulburătoare patimi și întunecată de negura răutății, care s'a așezat apărătoare peste viața oamenilor și a omenirii. Tu ești lumină și bucurie, după tine însetează sufletele noastre trudite. Duhul tău să se așeze pe vecie între toți oamenii tuturor națiunilor, ca întru lumina ta să vedem lumină.*

*Iar Tu, Împărate al Păcii, născut în coliba păstorilor din Răsărit, răsari și în coliba șubredă și săracă a vieții noastre, ca să ne renaști mai buni și să împrăștii dintre noi bogăția urii și a fărâdelegilor. Rămâi cu noi, că s'a făcut seară în inimile noastre și fără de Tine nu putem face nimic. Tu ești Pacea noastră, Bucuria și Fericirea noastră în vecii vecilor. Ocrotește-ne sub aripele Harului și a Păcii Tale, Milostive, și ne ascultă când ne rugăm: Doamne, Vie Împărăția Păcii Tale!...*

**Creștini! E ziua Păcii! Pace Vouă!**

Pr. Ilie V. Felea.

# Un suflet rătăcit

de **Dr. GRIGORIE COMȘA**  
Episcopul Aradului

Ecranul vieții individuale și colective este astăzi mișcat de forțe oculte, de agresiuni revoluționare, cari pun pe gânduri pe patrioții adevărați ai tuturor țărilor. La noi în țară se descopăr aproape în fie care zi nuclee comuniste, cari prin metode teroriste ar dori să secere și să culegă de unde nu au semănat.

Adică ar dori să samene și agenții moscoviți, necoscitori ai energiilor acumulate de veacuri multe în sufletul națiunii române, sămânța uneltitorilor, cari poartă în mână flamura roșie, ar voi să distrugă seva ce alimentează culorile: roșu, galben și albastru din drapelul țării românești.

Cu multă durere am citit într'un ziar din Capitală că nu de mult s'a înapoiat din Berlin un tânăr român, d. Petre Marcu-Balș, care până mai ieri-alaltăieri era colaborator la revista „Gândirea”, iar acum sugestionat de anumite cercuri comuniste ale Berlinului, s'a prezentat în țara lui cu steagul roșu în mână. El s'a făcut comunist. El, care era angajat funcționar la legațiunea română din Berlin și cu bani românești a făcut studii universitare, acolo în capitala teutonică a schimbat steagul românesc cu cel leninist. Știrea aceasta m'a mirat foarte mult, căci cunoscusem personal pe d. Petre Marcu-Balș, la Berlin în Iunie 1930. Atunci, la o întrunire aranjată pentru sărbătorirea iubitelui nostru Rege Carol II-lea, de pe fața d. lui Balș radia bucuria celui ce crede în Mântuitorul lumii. Când într'o scurtă cuvântare s'a spus că toate valorile omenești sunt fără preț, dacă nu sunt sfințite de Hristos—asa precum mai multe zero numai precedate de cifra unu primesc valoare,—d. Balș, prin aplauze subliniate își manifesta sentimentele sale creștinești și românești.

Și astăzi? Astăzi d. Balș poartă steag roșu și aplaudă râsul diabolic al celor cari și-au ucis floarea intelectualității, au vărsat sângele zecilor de mii de mitropoliți, episcopi, preoți și simpli creștini drept-măritori. Cum s'a putut întâmpla o conversiune ca aceasta? Evident că motive putem găsi nenumărate. Noi, ca oameni ai Bisericii, vom aminti doar faptul că nu avem o Biserică românească la Berlin, sau cel puțin o capelă, deși avem acolo sute de studenți universitari și alți români.

În asemenea împrejurări Marx, Engels, Lasalle, Otto Bauer și alți corifei ai visurilor fantastice și utopice, sunt la largul lor să facă prozeliti împotriva tradițiilor sfinte ale națiunilor.

Cu multă durere am aflat că și profesorul Ilie Cristea dela liceul ortodox din Brașov este comunist având o revistă: „Spre stânga”.

Alci avem, ca români, să remarcăm adevăruri sfinte pentru tineretul nostru intelectual. Tradiția religioasă,

lămurită în focul suferințelor, ni-a păstrat limba și însușirile sufletești. Românul a avut credința ca dreptar al vieții. Deci voi, tineri intelectuali, nu puteți avea alt dreptar; voi știți că nici omul cel mai savant nu se orientează în viață după știința lui. Când Edison a devenit surd, un prieten l-a făcut atent că el și-ar putea permite luxul să cheltuiască pentru redobândirea auzului, dar Edison a spus: „plăcerea mea este să ascult tainele lui Dumnezeu, iar nu șoaptele neputincioase ale oamenilor”.

Tinerii noștri trebuie să știe că adevărurile profane se adresează numai intelectului, dar religionea se adresează inimii. Cu adevăruri profane oamenii se asociază pentru interese momentane, dar adevărul religios întrunește pe oameni în organizări cu perspective de cea mai înaltă idealitate. Cunoașterea insulelor Azore nu frământă inima omului, dar cunoașterea lui Dumnezeu determină pe om să și crolască un drum senin în viață. Caracteristice sunt cuvintele lui Frederic Paulsen din Berlin, pe cari d. Balș nu le cunoaște: „Credința în puterea binelui, credința în Dumnezeu întărește curajul și înaltă speranța. Putem afirma fără teamă de greșală: fără acest curaj și fără această îmbărbătare a credinței nu se poate face nimic de seamă în lume. Necredința dimpotrivă paralizează cu desăvârșire curajul”.

Tineretul român în special are să mediteze mult spre a cunoaște datorită ce o are de a întări tradiția sfântă a neamului. Tradiția înseamnă experiență cristalizată prin trecerea veacurilor, ea înseamnă acumularea de energii și adevăruri cristalizate în proba de foc a vieții. Noi, ca oameni, avem nevoie de experiența vieții generațiilor trecute, căci în căutarea celui mai înalt ideal al lumii, nu putem fi mulțumiți numai cu puterile noastre slabe omenești.

Tradiția noastră religioasă și națională s'a făurit prin lupta cu prejudiții, erorile, vrăjmașii, înlăturate de lumina lui Hristos. Deci mai multă sfințenie se cuvine tradiției românești. La noi se impune cu necesitate o reacțiune a tradiției față cu tot ceea ce este cosmopolit și incolor din punct de vedere al sufletului românesc.

Conservatorismul englez răpune laburismul, în Germania un general cere desființarea partidului comunist, în Canada partidul comunist e osândit prin legile. Ideologia comunistă să se găsească deci în fața unei apărări mai conștiente!

Socialistul Ferdinand Lassalle zicea că validitatea forțelor individuale nu este un bun principiu moral al burghleziei, căci—zice el—acest principiu numai atunci ar fi moral, dacă toți oamenii ar fi egali în știință, avere și înțelepciune!!! Lassalle declară că această egalitate nu există. Totuși, ideologii comunismului de azi, întemeiați pe presupusa egalitate a oamenilor și pornind dela Marx, Lassalle; etc. au ajuns la procedeele de azi.

Noi credem, că și un suflet pierdut se poate încă afla pe sine, dacă va căuta să se documenteze prin prizma realităților, iar nu prin visări tinerești, lipsite de orice orientare.

O contradicție mai flagrantă decât între teoria lui Lassalle și teoriile comuniste de azi, aici că se poate. Noi, deci, ne adresăm tineretului chiar în numele științei și-l povățuim să fugă ca de foc de visările cosmopolite, streine de sufletul neamului. Lângă groapa unui suflet pierdut, noi nădăjdum puternic, că mai tare este Crucea lui Hristos, decât toate încercările diabolice. Și d. Balș va înțelege că în loc de pelerinaj neînșteles și înjositor la mausoleul lui Lenin, zeflicat de prostia omenească, este mai înțelept să-ți faci cruce făcând pelerinaj la mormintele eroilor și mucenicilor unui neam, ducând de acolo curajul creștin, atât de necesar în lupta împotriva răutăților acestui veac.

## Prea Curata în seara de Crăciun.

a, Crăciunul Prea Curatei Fecioare a fost ca un codru sub cerul înstelat de Maiu, plin de vieață întru miros de miresme, plin de rod tainic și dulce, de muzică și de frumsețe sub vâl. În sufletul ei gingaș și adânc străluceau fulgerile așteptării proorocilor, poezilor și sfinților; fulgerile pătrunse de evlavie, de cucernicie, de rugăciune și de bucurie. Sufletul i s'a transformat sub farmecul sentimentelor de fecioară și mamă. Conștiința-i era ca o adâncime cu oglindiri argintii, din care radiază lumina vieții celei mai dulci și mai armonioase. A văzut Viteemul, peștera, ieslea și le-a văzut cum le-au văzut credincioșii, proorocii, sfinții și în sfârșit cum putea să le vadă Maica Domnului. Și în ce strălucire le-a văzut! În strălucirea propriei sale fericiri, într'o strălucire dulce și fascinantă. — Dă-mi suflet, Preacurată Fecioară, dă-mi să văd cu credință și cu iubire, să văd frumosul, să văd cu el pe Dumnezeu. Sfântă și dulce înainte văzătoare, deschide-mi ochii, să văd vedenia Crăciunului.

b, Și nimeni nu o primește. Viteemul e plin de străini, de venetici, de minciuni, de sgomot și de orbie. Și atunci e așa de firesc, că Ea n'are loc acolo. Inima omenească poate să fie un astfel de Viteem. Dumnezeu n'are loc într'una ca aceasta. Orice primește, toate le primește, dar pe El nu. Se îmbibă de apă sătută ca buretele scăpat în mocirlă.

c, Și astfel se retrage în peșteră, la liniște, „în despăcătura pietrii“ a porumbilor lui Dumnezeu. O, aici e liniște, aici e tăcere sărbăto-

rească, aici numai inima vorbește cu glas tare, aici numai pașii lui Dumnezeu se aud. Ii pare încântătoare peștera, precum e plăcută Domnului o bisericuță săracă, în care îngenunchează și se închină lume simplă și oropsită. Sărăcie și căldură. Peșteră și în ea Fecioara, sicriul Domnului, Ei, vedeți, s'a aflat peștera lui Ieremia, în care și-a ascuns Dumnezeu sicriul. Iată sicriul legii, iată aripile de Heruvimi... puțin și veți vedea slava lui Dumnezeu.

d, Prea Curata Fecioară, așteptând să fie Maica lui Dumnezeu, se pregătește să întâmpine pe Domnul. Il așteaptă și îl chiamă. Știe că are să vină, toate le știe... Vede că se lasă noaptea și știe, că Ea este aleasă să lumineze lui Iisus, celul ce vine... Vede, că peștera-i așternută cu paie și simte că sufletul ei va fi covorul moale și plin de miresme, așternut picioarelor celui ce intră... Noaptea e mută și Ea știe, că și muzica sferelor va amuți de sărutarea ei de întâlnire și de iubire. O nemărginită însuflețire înaltă în slăvi lumea sentimentelor din sufletul Prea Curatei Fecioare. Într'insa sărbătorește cea dintâiu iubire a firii și a harului. Preasfântă, curată, preabinecuvântată, slăvită Fecioară!

e, Afară cântau „Slavă“, dar aceasta era numai un slab ecou, numai o slabă pulsație a imnului, a adorării din sufletul Prea Curatei; căci din acest suflet s'a desprins cântarea celei mai fericite Mame, cântarea pe care Dumnezeu și-a rânduit-o sieși, spre a sa întâmpinare. În afară nu s'a auzit, e adevărat, dar cântarea inimii sunt bucuria, recunoștința, dulcea mângăere, nădejdea înfloritoare. Cântări ritmice, cântări fără gamă, cântări lăuntrice.

*Prohászka Ottokár, traducere de pr. F. Codreanu.*

## Dureri Mute!...

E iarnă!... Cerul plumburiu apasă așa de greu atmosfera dimprejurul nostru, că fiorii zilelor aspre ce vor veni, ne îngrijorează de pe acum.

Ca un lițolliu sdrențuit, cu ochiuri negre pe alocurea, primii fulgi acopăr pustiilele întinsuri; iar alții stau să cadă, căci întreaga fire, incrementă, par'că, împrejurul nostru, prevestește acest lucru.

Vrăbiile ascunse în măracini, stau sgriburite, șoptind o limbă neînțeleasă; dar, care îți strecoară în suflet ceva din florii naturii, ce, incrementă, într'n iarnă... Rar, câte un țărâit îți amintește că o păsărică — numai una — străbate aerul, par'că solidificat, cu mișcări ca de plumb, spre cine știe ce loc... unde ea speră să găsească un adăpost bun pentru noaptea care vine!...

Sărmană făptură!.. Scăpa-vei tu cu viață din această noapte înghețată!..

Și-i așa de frig acum!.. Un frig pe care liniștea zilei ce se duce, îl mărește. Doar undele moleșite ale bătrânului Mureș, strecurându-se neîncetat pe sub brațe goale de sălcii plângătoare, mai îndrăsnesc să tulbure sinistra tăcere a unui amurg de iarnă..

Pe holde — ici colo — grămezile de coceni lăsate de o toamnă târzie, în cenușul mohorât al amurgului, par mai degrabă niște fantome înghețate.

Pe la porți, câte un căpșor îmbujorat de frigul ce se lasă, se arată sfios, privind în calea oilor ce se întorc triste dela o pășune săracă, agonizată cu trudă pe sub tufe și ochiuri de pământ; cu câinii în frunte și păstorul ce merge agale în urma lor. Și așa de jalnic sună clopotele lor!..

Atâta tristețe și singurătate îți strecoară în suflet amurgul de iarnă, că fără să vrei te gândești la acei sărmani naufragați ai vieții, cari n'au avut niciodată parte de bucurie, sau pe cari un destin nemilos l-a aruncat în brațele mizeriei și desnădejdei.

În pragul iernii.. goi și fără o bucătică de pâine cu pielea îngălbenită, atârând pe scheletul zdrobit de mizerie, ei sunt martirii neștiuți ai vieții!..

Cine știe dacă mâine — ca din întâmplare — vreun creștin, făcându-și loc cu lopata prin zăpada ce va îngropă poate cocioaba cu ferestrele înfundate cu sdrențe, nu-l va găsi fără suflare — adormiți pe veci — lângă un cuptor spart, ce doar puțin fum a făcut cu de seară.

Doamne!.. Câtă osândă în acel zămbet rece de iertare!..

Și un „Dumnezeu să-i ierte“, va fi poate prima și ultima atenție ce li-s'a dat de o lume.. vai!.. creștină, căreia soarta l-a hărăzit un traiu mai îmbelșugat și o sobă caldă..

\* \* \*

La sate, ca și la orașe, prin ferestre vezi scilpind — în camerile de ținută — vârful pomului de Crăciun, încărcat cu toate bunătățile pe cari le poate procura banul celui avut. Mai sunt câteva zile până la Marea sărbătoare a Nașterii Domnului și 'n florul plăcerilor bănuite, copiii așteaptă plin de fericire și nerăbdare, pe Moș-Crăciun cu barba albă, ca fulgul de zăpadă, care, rezemându-se în cârja-i divină, va veni cu traista plină de daruri.

— „Mămică scumpă!.. Moș Crăciun ăsta a început să nu mai aleagă pe cei buni de cei răi“, grăește sărind din pat, Nicușor, care este așa de slab și palid..

Nicușor este așa de bun și cuminte și învață bine la școală, iar mama sa.. sârmana!.. se miră ce să mai facă pentru a-l ascunde mizeria și lipsa în care se sbat.

— „Lily are atâtea bunătăți în pomul de Crăciun

— se văd pe fereastră — și-i așa de rău și nu învață. Înjură și nu ascultă!.. reia Nicușor vorba pe un ton plângător și 'n ochi-i inteligenți și umezi se vede atâta tristețe!..

— „Fă-ți rugăciunea, Pulule, și pleacă la școală“! Îi schimbă mamă-sa vorba, întorcându-se în altă parte pentru a șterge o lacrimă, ce se prelinge încet și fierbinte, brăzdându-i obrazul, reușind cu greu să înăbușe un hohot de plâns și un nod ce i se urcă în gât.

„Sărmanii!.. Ce uimiți sunt în fața vitrinelor încărcate până sus.. dar nu pentru ei.

Cei săraci nu așteaptă nimic. La ei nu vine bătrânul „Moș Crăciun“.. chiar dacă-s buni și cumiți!..

Și Bunul Mântuitor — Copilul Sfânt, ce s'a născut în iesie, a zis cândva: „Dacă ați ajutat pe unul din aceștia pe mine m'ați ajutat“!..

\* \* \*

Omule creștin!.. Știi că și păgânii au grijă de săracii lor? Tu, pentru care soarta n'a fost atât de vitregă, gânditu-te-ai să alini vre-o suferință, împărțind din prinosul bunurilor tale și celor cari sufăr?.. Dacă milă nu ai și viața ți-o trăești așa cum o trăești, ce te îndreptățește a te numi creștin și a spera mântuire sufletului tău împovărat?.. Nimic!.. Nimic!..

„De al două haine, dă una celui ce nu are“, a spus Cel ce s'a născut pentru mântuirea noastră. Tu ai mai mult și „...dă, ce te lasă inima“.., căci atâta ți se cere numai.

S'apropie marile sărbători de iarnă: Nașterea Celui dintru început. Unii râd și alții plâng. Unii așteaptă cu nerăbdare ziua revărsării tuturor bunătăților într'o atmosferă de belșug și voe buuă, iar alții — plângând — cerșes: sub toate formele: „...dă, ce te lasă inima“..

„Oameni neputincioși, loviți de pumnul soartei nemiloase; vaduve și copii orfani ai aceluia ce și-au jertfit viața pe altarul Patriei, sufăr cu toții, în tăcere și necunoscuți, martirajul unui destin dureros.

Atâta durere este 'n jurul nostru și atât de puțin ne străduim a o 'nțelege!.. Atâția sărmani se sting sub ochii noștri, iar noi ne facem tot mai multe cruci, căutând să ne amăgim conștiința sdrențuită cu minciuna vieții noastre.

Nesimțitori și mici — pe atât de mici pe cât ni-s de umflate vorbele — îmbulbați la trup și seci la suflet, asistăm nepăsători — o nepăsare goală, creștină și fără nuanță — la spectacolul durerilor mute!..

I. D. Ungureanu  
înv. Bătuța.



## Sfințirea Casei Culturale din Curtici.

### Triumful Ortodoxiei.

#### Prea Sf. Sa Episcopul Grigorie centrul manifestațiilor de credință și devotament.

La 6 Noiembrie a. c. a avut loc sfințirea casei culturale ridicată de consiliul parohial al comunei Curtici. Prin faptul că Prea Sf. Sa a ținut să săvârșască personal acest act de mare importanță, ca o răsplătire bine meritată pentru strădanțiile neobosite ale fruntașilor și credincioșilor acestei comune, s'au declanșat valuri de însuflețire puțin obicinuită în vârtejul crizei actuale.

Sosind cu trenul de dimineață, însoțit de Prea Cuvioșia Sa Arhimandritul Suciu, asesorul consistorial dl. Mihail Păcățianu și diaconul Măcinic, Prea Sf. Sa a fost întâmpinat de consiliul parohial și notarul comunei dl. Ioan Popovici, care l-a bineventat în numele administrației, a fost condus apoi în mijlocul ovațiilor la locuța deputatului adunării eparhiale Doctorul Adam Iancu f. deputat la cameră și proprietar agricol.

La liturghie Prea Sf. Sa a fost așteptat de preoții leșți într-o întâmpinare cu crucea și evanghelia și o mulțime imensă, pe care biserica nu o mai cuprindea.

Toți cei prezenți rivalizau ca să ridice splendoarea serviciului divin: slujitorii altarului, cântăreții de strană, printre ei admirabilul cor sub conducerea măiastră a părintelui Lorințiu revărsa efluvii de armonii fascinante, iar pe deasupra tuturor figura marelui și impunătoare a prelatului mulțumit că stăruințele sale sunt rodnice. Părintele dr. Petruță a rostit o bine simțită predică ocazională cu pilde din viața sf. Nicolae.

S'a format apoi o splendidă procesiune în mijlocul căreia P. Sf. Sa în odăjdii de mare ceremonie și anturat de suita din Arad, slujitorii altarului, fruntașii consiliului parohial, delegațiile strelne și a mulțimei extasiate a trecut la sfințirea apei.

După actul sfințirii săvârșit în aceeași atmosferă de evlavioasă reculegere, preotul Zaharie Colceriu, conducătorul of. parohial, a făcut un larg expozitiv al lucrărilor efectuate în scurt interval: repararea exterioră a bisericii, îngrădirea ei cu gard de fier în stil corespunzător și zidirea casei culturale, mulțumind P. S. Sale pentru interesul manifestat față de Curtici, căci a venit personal să sfințească această Casă culturală.

Doctorul Adam Iancu în numele consiliului parohial și a întregii comunități bisericești mulțumește P. Sf. Sale pentru interesul manifestat față de credincioșii acestei comune dela frontiera de Vest și pentru ajutorul moral cu care a secondat ridicarea noului așezământ cultural. Prin ajutorul moral și înalta sollicitudine, acest mare așezământ cu drept cuvânt se

poate numi Casa Culturală „Episcopul Grigorie Comșa”, în cuvinte entuziaste se adresează apoi poporului: „Bucură-te noue Ierusalime, saltă acum și te bucură Sioane; că mărirea Domnului peste tine a strălucit, iar tu plugar român, care porți bărbătește pe umerii tăi greutatea vieții de astăzi, veselește-te! Copiii tăi harnici de lucru nu vor mai fi siliți să petreacă pe frigul iernii în liber sau prin grajduri, șoproane și alte unghere nesănătoase, expuși la răceală și oftică, deacum frumoasele tale coruri, societățile Oastea Domnului și Sf. Gheorghe nu vor sta prin locuri ascunse, avizate la mila unora sau altora, ci vor avea un local pentru întruniri, veni-vor cărturarii iscusiți să vă arate minunatele căi ale învățurii și progresului omenesc, veni-vor cucernicii preoți să vă arate căile Domnului și adevărurile nestrămutate ale credinței strămoșești”.

Ca totdeauna în vremuri grele, în vremuri de bejenie, ne-am adunat și deastădată strâns uniți sub scutul bisericii și semnul cruci și iată am biruit. Casa Culturală, visată timp de 25 ani de cel mai bun ai voștri, e astăzi fapt împlinit. Ea așteaptă cu neprăhănită dragoste de neam Curticiul cu ale lui aproape 9000 de locuitori, are în sfârșit noul altar al culturii, îi trebuie acestui așezământ duh și viață. Vă făgăduiesc că i le vom da ori cari vor fi greutatea vremii și ori cât de înspăimântătoare să fie armele întunericului.

Se ridică apoi P. Sf. Sa răzimat de tolagul episcopal și cu glasul pătrunzător, din care transpiră cea mai curată convingere — pare un profet din alte vremi — vorbește despre cultură „De când e lumea cel învățat a condus pe cel mai puțin învățat. Prin sârguință și cultură îi este dat și plugarulul să se poată ridica sus de tot și prin creștere bună să-și ridice brații până la treptele cele mai înalte. P. S. Sa a acceptat că dacă sunt mulți oameni cari se lasă conduși de curente subversive, aceasta se datorește lipsei de cultură. Noi însă nădăjdum că cu cât poporul nostru va ajunge pe o treaptă culturală mai superioară, cu atât aceste curente vor slăbi și vor dispărea chiar. Atunci când Românii își vor cunoaște trecutul lor bisericesc, politic, literar, etc., vor vedea că, atât în trecut cât și în prezent, acela cari subminează existența lor, acela cari caută să le fure sufletul, cauzând nemulțumiri în popor, acela sunt oamenii strelni de neamul nostru. Cu argumente pilduitoare din viața de toată zilele și amintiri din viața proprie răpește auditorul și-l îndăioșiază până la lacrimi. Vorbele pornesc din inimă și pătrund în inimă, inimile se înflăcărează cuprinse de har Dumnezeu. Strigăte de să trăiască răsună năvalnic apoi cu minunată cântare „Pe stăpânul și arhierul nostru” de G. Dima, executată cu multă precizie de corul preotului Iulian Lorințiu, actul sfințirii se termina în tumultuoase valuri de însuflețire.

După masă a avut loc prima șezătoare culturală cu producțiuni artistice și declamațiunile tineretului

școlar sub conducerea directorului școlar M. Dragoș și învățătorul I. Cioară. Corul a executat: „Lăsați pruncii să vie la mine“ de prințesa I Ghica și Kiriac. În fața acestui punct neuitat nu ști ce să admiri, perseveranța și modestia de ascet a conducătorului preot sau adaptarea și disciplinarea atât de rapidă a elementelor luate la voia întâmplării. Mulțumirea înalului arhiereu a fost răsplata cea mai scumpă atât pentru cor cât și pentru coriști. La tot cazul o legendă s'a distrus și alta plină de nădejdi îi ia locul. P. Sf. Sa, cu toate că-i obosit, ia din nou cuvântul și își exprimă marea Sa mulțumire sufletească pentru cele văzute. „În cursul păstoririi mele am făcut aproape 300 vizitațiuni canonice, dintre cari de trei ori la voi am venit. Vă voi trimite conferențieri să vă țină mereu trează conștiința credinței adevărate și a sentimentului național. Cu Dumnezeu înainte. Prea Sf. Sa încheie urând tuturor sărbători ferice, apoi urmat de întreaga asistență s'a îndreptat spre gară.

A fost o manifestație reconfortantă, care nu se poate uita

## La Crăciun.

Crăciunul acesta ne surprinde în perspective tot mai sumbre, ce ni se deschid cu un haos de situații paradoxale.

Dacă sângele dobitoacelor de sacrificii și Legea Talionului și toate „faptele Legii“ n'au avut tăria să aducă din Cer mântuire și să descătușe pe om de sub lanțurile întunecate de umbra sinistră a împărăției celui rău, se cuvenea să apară odată cel promis că va zdrobi capul șarpelui. Și „plinirea vremii“ ni s'a arătat, când Fiul Omului, în culmea smereniei, a hotărât ca să ia asupra-și povara de pe sufletele lumii întregi și să reverse'n lume lumina sa, care „luminează în întunec“.

A fost promis? S'a născut! Iar Nașterea Lui a format un plan de intersecție, un paravan, în dosul căruia stă un timp de lume veche, pentruca dela dânsul să pornească altul, de lume nouă, care a și pornit și azi formează un spațiu de douăzeci de veacuri, în care omenirea a trăit de atunci an de an, în amintirea și în căutarea Luminii aduse prin Venirea Lui. Certitudinea Măririi ce l-se cuvenea, s'a pecetluit pe vârful Golgotei. La izvorul acestei Măririi, căutăm azi, cei însetați, apă.

An de an, în această zi sunetul Colindelor se transformă în raze ce pătrund în sufletul nostru și-i inspiră magic o nostalgie de Lumină în sfera căreia totul e vădit. Dar, din jocul uneltirilor piticului, s'aștern umbre peste

elanurile pornite spre virtuți și prin momeala cu plăceri ispititoare și vanități efemere, le schimbă direcția și le întunecă vederile.

Omul se clatină; își geme neputințele, încătușat de toate vanitățile unei sbuciumate vieți, precum un pustiu își geme surd singurătatea îndurerată și tainică, prinsă'n cătușele toropelilor amețitoare.

Albul zăpezii, svonul Colindelor, dangătul clopotului de Crăciun ne creează 'n minte imaginea divină a corului de îngeri, a păstorilor extaziați și a peșterii din Vitteemul Iudeii, spre care inimile noastre ar trebui să tindă cu invincibile elanuri, ale căror convingere să sfarme orice obstacol de tendinți regresive și odioase și să-și afirme o putere durabilă a credinței.

Dar azi, zarea vecinicei Lumini ne vâdește în goliciune tot mai mult, nizuința, și din foșnetul brocardului și din scârțăitul de opincă, spre cetăți materiale, iar cei puțini, care mai tind spre cele spirituale, nici ei nu-și dau toți seama, că acestea se 'ntemeează pe ruina celor materiale. Precum se vede, stăm departe de astfel de elanuri.

Crăciunul acesta ne afiă striviți sub greutatea belșugului de multe și grele lipsuri. El îndrumă unele conștiințe spre dorul de împă-mântuire a unor sbateri pentru pornirea în căutarea unui liman al sufletelor, departe de jocul nebun al reții norocului trecător, în jurul căreia ne 'nvărtim mereu.

Așteptăm să ne răsără 'n sufletele noastre steaua călăuzitoare, care să ne 'ntoarne din căile greșite în cari umblăm și să ne inspire voința fermă de a abandona întunerecul.

Odată cu Crăciunul, ni se 'ncee un an cu bilanțul deficitar sub toate raporturile. Ce desechilibru groaznic! Nici bani în buzunar, nici făină în sac.

Sărac Crăciun!

P. Deheleanu  
stud. la Fac. de Teol. Cernduși.

## Necesitatea organizării femeilor creștine.

Nașterea — după trup — a Domnului — a umplut văzduhul de cântarea păcii universale: „Mărire întru cel de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire“. Cântarea aceasta ar trebui să aibă și azi răsunet în sufletul creștinilor.

Însă vremurile, prin cazul trecem, ne dovedesc aproape contrariul. Privit, creștinismul nostru, prin

prizma aceasta, pare mai mult o convențiune, lipsită de convingere. Deosebirea, între credința propovăduită de Biserică și între cea practică de o bună parte a credincioșilor, devine zi de zi tot mai mare. Rezultatele le cunoaștem. Haosul, care stăpânește lumea și truda zădarnică, de-a scoate omenirea din iadul, în care se sbate azi, — sunt tot atâtea dovezi, că nu este și nu poate fi armonie și pace fără Hristos. Când toată lumea, măcar toți creștinii, ar viețui după legile Lui, dragostea propovăduită de El, ar realiza, în câteva clipe, tot ce omenirea zădarnic se trudește, de atâta vreme, să realizeze prin desbaterile costisitoare ale conferințelor internaționale.

Scopul Bisericii este realizarea acestei armonii iar datorita clerului este, să convingă lumea că fără iubirea aproapelui nu poate fi pe pământ pace. Or aceasta înseamnă reîncreștinarea celor, cari s'au înstreinat de Hristos și de învățăturile Lui.

Lupta aceasta nu este ușoară și nu se poate mărgini numai la misionarismul clerului. La sectarii fiecare adept e un fanatic propagandist al sectei și noi trebuie să înrolăm pe toți creștinii adevărați, în lupta aceasta de reîncreștinare. Și din rândurile ostașilor lui Hristos nu poate lipsi nici femeia misionară.

La cele petrecute în noaptea sfântă la Betleem, a avut un rol atât de covârșitor Femeia aleasă de Dumnezeu, pentru a fi mamă a Celui din veac născut din Tatăl. Mironosițele muieri, și alte femei misionare, și-au pus toată dragostea și toate puterile în slujba Domnului. Iar femeia creștină este cea mai grăitoare dovadă despre dragostea femeilor pentru învățăturile lui Hristos. Dragostea aceasta trebuie canalizată, pentru ca să poată produce maximum de folos pentru Biserică și pentru societate. Aceasta mai ușor se poate realiza prin organizarea femeilor în societăți religioase. Activitatea Soc. ort. a femeilor române e o dovadă mult grăitoare pentru necesitatea organizării femeilor creștine.

Cât ar fi de folositor, dacă și țărancele noastre dela sate ar fi organizate în societăți, dându-li-se îndrumările necesare pentru chemarea lor de misionarism laic. În unele parohii există reuniuni de femei, dar activitatea lor se mărginește numai la înfrumusețarea Bisericii sau Cimitirului. Activitatea lor nu se poate restrânge însă numai la aceasta, ci ea trebuie îndreptată mai ales spre familie și spre caritatea creștină.

Familia este instituția de ordin sufletesc, al cărei suflet este femeia. În mâinile ei este sufletul micilor odrasle și în școala — al cărei dascăl este ea — se pun cele dintâi temelii ale formării sufletului omenesc. Școala propriu zisă numai pe temelia pusă de familie poate continua cu rezultat creșterea religioasă. Viața creștină a părinților, și mai vărtos a mamei, și faptele lor săvârșite în conformitate cu legea lui Dumnezeu, — sunt cele mai bune mijloace de-a infiltra în sufletul copiilor sentimentul religios.

Caritatea creștină este atât de strâns legată de

inima milostivă a femeii. Mai duioasă și mai sentimentală decât bărbații, inima ei gingașă e mai înțelegătoare și pentru suferințele și nevoile altora. Cât de mult s'ar putea realiza pe terenul carității creștine, dacă am avea femeile organizate în reuniuni! Sunt atâtea dovezi pentru aceasta. E de prisos să le înșirăm aici. Că se acționează și acum pe acest teren, e foarte adevărat. Și s'a acționat totdeauna, dar numai de formă, mai mult de ochii lumii. A sosit însă timpul s'o spunem, că azi nu este creștin adevărat, nici măcar om adevărat, acela, care nu împlinește această poruncă a Mântuitorului. Cuvintele lui Hristos: „Flămând am fost și mi-ați dat să mănânc“... răsună azi dela un capăt la altul al pământului, mai puternic decât oricând altădată.

Istoria ne dovedește cu prisosință rolul însemnat al femeilor, din toate timpurile, pe terenul carității creștine.

Să luăm deci în programul activității noastre misionare și organizarea femeilor în reuniuni creștinești, căști-gând în forma aceasta cele mai devotate ajutoare. În lupta noastră, pentru a realiza pe pământ pace și între oameni bunăvoină.

Preot Emil Căpitan.

## La ieslea sfântă.

*Astăzi e bucurie în cer și pe pământ,  
Că la plinirea vremii venit-a Domnul Sfânt,  
O lume din păcate s'o 'nalțe tot mai sus  
Și ca s'o mântuiască: micuțul prunc Isus.*

*În ieslea luminată de zările cerești  
Îl preamăresc și-l laudă oștile îngerești.  
Păstori și moși se'nchină și daruri i-au adus  
Smirna, tămâie, aur: micului prunc Isus.*

*Cu dânșii împreună la a Nașterii serbare  
Și noi cu toții astăzi s'aducem închinare,  
Celul ce mântuire și pace ni a adus,  
Lumii bunăvoină: micului prunc Isus.*

*S'aducem și noi daruri cu duhul umilit  
Inima noastră 'nfrântă și sufletul smerit,  
În cari s'adăpostescă cu toții cei de sus  
Și să sălășluiască: micuțul prunc Isus.*

V. Aga.

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala“

## Conferință la Palatul Cultural.

În cadrul conferințelor organizate pentru iarna aceasta, de către *Despărțământul Arad al „Astrei“*, a vorbit Duminecă la Palatul Cultural, dl. prof. univ. *Lapedatu*, trimisul „*Extensiunii Universitare*“ din Cluj, despre:

### Principiul dinastic în constituirea statului român.

Subiectul, interesant, a fost tratat atrăgător. În urma stăpânirii fanarioților, sentimentul național românesc, umilit prea mult, face să izbucnească în 1821 revoluția lui Tudor Vladimirescu.

În urma războiului din 1828, încheiat prin pacea dela Adrianopol, noii condiții favorabile de organizare modernă se dau principatelor românești. În primul rând se desființează raialele turcești și Dunărea e liberă, așa că viața economică se poate desvolta mai ușor. În urma revoluției din 1848, s'a ajuns la convingerea, că pentru organizarea principatelor române, trebuie să fie îndeplinite 4 puncte esențiale:

- a) Autonomia națională,
- b) Unirea principatelor,
- c) Regim constituțional și d) Principe dintr'o dinastie streină.

Conferențiarul citează mai multe documente din care reiese că dorința cea mare, atât a boerilor, cât și a țărilor întregi, a fost realizarea acestor 3 puncte, și mai ales reiese clar că *ideea Unirii se leagă de ideea domniei unui principe strein*.

În sfârșit, încuviințându-se unirea, arată împrejurările și condițiile în care a fost ales Alexandru Ion Cuza, activitatea lui și complexul de împrejurări care l-au determinat să abdice. Și apoi, aducerea dinastiei Hohenzolern, pe tronul principatelor unite. În încheiere, exprimă cuvinte de încredere către Dinastia Română, care s'a identificat așa de bine cu destinul Românilor.

## Nașterea lui Hristos.

Pe orizontul îndepărtat, soarele își aruncă ultima pulbere de diamante, apoi se ascunde malestos în dosul Carmilului. Orașelul Vitleem vuia de zgomotul călătorilor, cari veniseră să îndeplinească porunca împărătească, pentru a se înscrie în registrele populației.

Se făcuse noapte și o liniște profundă cuprinsese toată firea. Străzile prăfuite fură străbătute de doi călători, urmați de un blând asin. Ei veneau chiar de departe, dinspre nord, din Nazaretul Galileii.

Erau Iosif cu Maria, cari înaintau spre marginea

cetății, pentruca să împlinescă prorociile. Sdrobiți de oboseală s'au sălășluit în staulul sărăcăcios al unui păstor. Căci Fiul lui Dumnezeu n'a căutat palate și case bogate, unde să se arate lumii, ci tocmai staulul frigos al păstorilor, arătând prin aceasta umilința pentru care L-a trimis Tatăl în lume.

Păstorii se adunaseră cu toții, după obiceiul, împrejurul orașului Vitleem. Printre aceștia se afla și un moșneag, bătrân cu părul alb, buclat, ca lâna oilor.

Barba-i atârna până'n brâu. Și fața-i argăsită de vânt și arsă de soare, era brăzdată de o mulțime de cute. Ochii lui, adânciți în cap, povesteau de zile senine și de cumplite vijelii. Toate acestea erau întâmplări de mult trecute. Acum se răspândea o pace plină de bunătate de pe fața lui.

Nimeni, poate nici singur moșneagul, nu știa cât este el de bătrân. Păstorii tot astfel îl cunoșteau și nimeni nu știa ca dânsul ținutul, câmpurile, pășunile, livezile și ierburile, vremea, bătaia vântului, nourii și mersul stelelor. El făcea dreptate între cei dușmăniți, privea nourii, stelele, pământul și în inima lui păstra o dragoste adâncă și smerită, ce deopotrivă se revărsa peste oameni și animale.

Moșneagului i-se păru, că o mână miraculoasă-l pătrunde în inimă: deschide zăvoarele staulului și întâmplări de mult uitate luară ființă în inima lui.

Turma odihnea. Păstorii dormeau adânc. Și, nici odată, el nu văzuse o asemenea noapte plină de lumină. Nimic nu se mișca și totuși părea că ființe supraomenești pluteau prin înaltul văzduhului, punând întregă atmosfera în mișcare. Deodată liniștea nopții fu străbătută de cântece dulci, cari se păreau că vin din altă lume. Dimpreună cânta pământul și stelele. Bătrânul cu fruntea încrețită de ani, privi în sus spre bolta cerească și văzu cu mirare, că printre stelele cunoscute, strălucește o stea mare și minunată. Steaua strălucea tocmai deasupra Vitleemului. Și la lumina ei, lumea fugea speriată în toate părțile.

Păstorii se deșteptară și în mijlocul lor coborî un inger, care le zise: „Nu vă temeți, că iată vă dau în știre bucurie mare, care va fi la tot poporul, că astăzi vi-s'a născut vouă Mântuitor, carele este Hristos Domnul și acesta vă va fi semnul, pe care urmându-l veți afla un prunc înfășat, culcat în iesle“.

Ei urmare stelei și ajunseră la staul, unde aflară Pruncul și ingerii cântând: „Mărire intru cel de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire“!

Fericită colibă, în care Dumnezeu s'a arătat prin Fiul Său! Fericit locaș, prin care s'a coborât adevărul și dreptatea.

„O minune mai nouă decât toate minunile cele de demult“, vedea Vitleemul acum una mie nouă sute treizeci și unu de ani. Aceasta minune este evenimentul cel mai important dintre toate pe câte le-a cuprins întinderea pământului.

„Și tu Vitleeme, pământul iudeii, nici decum nu ești mai mic între domnii iudeii, că din tine a ieșit povățuitorul popoarelor” și tu ai fost patria lui Hristos Domnul. Spre tine mergeu craii răsăritului, căci în staulul tău era răsărit Dumnezeu Fiul!

O, pământule, mare minune ai partat pe întinsuț! Mare ți-a fost harul, de nu te-a ars focul, ci Dumnezeu vine peste fața ta! Greu ai fost și ușor te-ai făcut! Pe Tatăl tău nu L ai cunoscut și El s'a arătat în mijlocul tău! De mare bucurie te-ai învrednicit și totuși tu ești mort! În tine nu este miță, cu toate că ea ți-a fost haina bucuriei și a veseliei tale!

Mare este dragostea lui Dumnezeu, căci El s'a îmbrăcat în corp omenesc și noi nu-L cunoaștem. El ne-a mântuit și noi îl răstignim. El s'a rugat pentru noi și s'a umilit, iar noi îl disprețuim.

Dar întoarce-te creștine și spune tuturor strigând: „Taina cea din veac se descopere astăzi și Fiul lui Dumnezeu se face fiu omului, ca luând ce este mai prost, să ne dea nouă ce este mai bun. Să se veselească făptura și să salte firea”, că „Mântuire a trimis Domnul poporului Său”.

*D. Dărău.*  
st. teolog.

## Misiunea din Remetea-Mare.

Zile de adevărată revelație sufletească au fost zilele de 28 și 29 Nov. a. c. pentru comuna Remetea-Mare.

Misionarul eparhial păr. Z. Brădean, împreună cu preoții din jur, au ținut misiune religioasă. Iată desfășurarea programului: Sâmbătă la Vecernie a predicat misionarul cercului Păr. M. Șora despre rostul Spovedaniei și sf. împărtășanie. La sf. Liturghie servită în sobor a predicat Păr. misionar Z. Brădean despre: „Rugăciune și foloasele ei.”

După masă s'a săvârșit sf. Maslu, celebrat de: Păr. C. Micu, T. Nestor, Z. Brădean, Tr. Golumba și I. Pelea. La sfârșitul maslului a vorbit Păr. Tr. Golumba despre: „Puterea vindecătoare a credinței”.

În cuvinte foarte alese Dl. Inv. director a școlii a mulțumit, în numele poporului, Părintelui Misionar și împreună lucrătorilor.

Trăcându-se în școală Păr. Const. Micu, președ. Cercului religios, a deschis ședința publică prin cuvântarea sa, tratând despre: „Obiceiul urât a sudalmeilor”. Păr. Tr. Golumba, delegatul Astrei, a vorbit despre nemulțumirea ce stăpânește azi poporul și remediile acestei stări. La sfârșit Păr. I. Pelea a conferențiat „Despre Biserică și Școala”.

**Rezultatul misiunii:** 85 bărbați și femei împărtășiți și vre-o 130 creștini, cărora li-s'a făcut sf. Maslu.

**Concluzie:** (cuvinte desprinse din popor) „Să mai veniți Păr. Misionar, și, Doamne frumoasă slujbă e Maslu!”...

T. G.

## Misiune religioasă în Zenta-nouă.

Preoțimea tractului Timișoara, în frunte cu neobositul protopop Dr. P. Țucra, se află în plină activitate. În tot decursul postului Nașterii Domnului, misiunile religioase se țin lanț. Stanciova, Parța, Șag, Remetea-mare au avut fericirea să primească pe vestitorii Evangheliei în mijlocul lor. Lumina lui Hristos luminează tuturor.

În ziua de 6 Dec. a. c., parohia nou înființată din Zenta-nouă, compusă din românii refugiați din Jugoslavia, a avut bucuria să primească merinde și mângăiere duhovnicească, Misiunea începe Sâmbătă cu Vecernia, când păr. misionar tractual Tr. Barzu cu multă convingere dezvoltă tema: „Pregătire pentru moarte”. La sfârșitul Vecerniei s'a făcut mărturisirea credincioșilor. Duminică în 6 Dec. se celebrează S-ta Liturghie în sobor, pontificând P. C. Sa Di protopop Dr. P. Țucra. La Priceaznă P. C. Sa urcă amvonul și cu iscusință și multă vervă oratorică, își desvoltă miezoasa cuvântare despre apărătorul credinței și chipul blândeței, care a fost Părintele Ierarh Nicolae. A urmat apoi împărtășirea cu sf. ta cuminecătură alor 40 bărbați și femei.

După terminarea sf. tei Liturghii trecem cu toții în spațioasa sală a Casei Culturale, unde păr. misionar Tr. Barzu vorbește despre plaga Bănatului, sistemul unu, sau nici unu. De închelere P. C. Sa Di Protopop tractual adresează credincioșilor cuvinte de încurajare și de laudă, că stau zid neclintit în jurul dreptei credințe, deși sunt veniți din comune contaminate de sectari și le împarte broșuri din biblioteca Astrei.

Astfel s'a terminat misiunea în Zenta-nouă, ca în Duminicile viitoare să se continue în alte parohii.

## „Cerc religios” în Leucușești.

Preoțimea din jur a ținut Duminică 22 XI. a. c. cerc religios în parohia noastră. Programul zilei se desfășură astfel: Sf. Liturghie e celebrată sărbătorește de preoții prezenți în Sobor. La priceasnă Pr. I. Medelean predică în legătură cu Evanghelia Duminicii, arătând cauzele adevărate ale crizei. Cuvântarea a avut puternic efect asupra creștinilor.

După Sf. Liturghie urmează discuții intime, în legătură cu modul de a combate tot ce e rău între credincioși. Între aceștea sosește și d. Dr. V. Mircu deputatul mirean al tractului nostru Balinț în adunare eparhială.

La ora 3 p. m. începe șezătoarea religioasă cu cântarea în comun: Împărate ceresc. Pr. I. Medelean în cuvântul de deschidere combate unele vicii sociale

și binevențează pe d. Dr. Mircu în mijlocul nostru. D. deputat sinodal arată că e legat sufletește de acest pârți și cu drag a primit învitate preotului local. Cuvântarea D-sale lungă, dar foarte atrăgătoare prin variația subiectelor ce tratează, a ținut atentă mulțimea ascultătorilor. Desvoltă subiecte religioase, istorice, igienice și culturale în formă de mici istorioare. Pr. Aron Popa arată rolul școlii și al Bisericii, dând și alte sfaturi morale credincioșilor. După câteva declamări Pr. local P. Mateș îndeamnă pe credincioși să urmeze sfaturile primite, cari numai spre bine le pot fi, și mulțumește preoților prezenți și d. Dr. Mircu pentru dragostea cu care am răspuns venind și D-lor să lumineze poporul. Cu o cântare religioasă șezătoarea la sfârșit, mulțimea care în număr frumos a venit la Sf. Liturgie și șezătoare, împărțindu-se reculeasă sufletește în urma celor împărțite și dorind cât de dese astfel de șezători moralizatoare.

Rep.

## INFORMAȚIUNI.

Sărbători fericite și pline de mulțumiri sufletești dorim: colaboratorilor, prietenilor și cetitorilor revistei noastre.

Nașterea Domnului Hristos să ne fie de folos.

**Personale.** *Joi, în 17 Decembrie, P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie a plecat la București pentru a interveni la guvern în cauza salarelor preoțești și pentru a participa la ședințele Sinodului Permanent.*

**Vizita Prefecților din Bănat.** *Joi, în 10 Decembrie, dnii prefecți Oct. Furlugeanu de Timiș Torontal, Ioan Dolgozi de Caraș și N. Hamat prefect de Severin, au făcut o vizită de curtoazie P. S. Sale Episcopului nostru Grigorie.*

**Ședința plenară.** *În ziua de 18 Decembrie a. c. Consiliul nostru eparhială a ținut ședință plenară cu toate 3 secțiile, sub prezidiul P. S. Sale Episcopului Grigorie.*

S'a decis:

1. Luarea măsurilor pentru alegerea corporațiilor parohiale și protopopești din Eparhie, pe noul period de șase ani.

2. Luarea măsurilor pentru alegerea deputaților în Adunarea eparhială, pe ciclul anilor 1932—1937.

3. Publicarea concursului la posturile de protopopi la Siria și Hălmagiu.

S'au luat și alte hotărâri de interes bisericesc.

**Înlesnire de călătorie pe C. F. R.** — *În vederea sărbătorilor Crăciunului, s'a hotărât a se da înlesniri la prețul călătoriei cu trenul și pentru sătenii, anume la călătorii pe depărțări până la 100 kilometri.*

**Invoiala de negoț cu Franța.** Zilele trecute s'a încheiat, între România și Franța, invoială. Aceasta asigură în Franța României vânzarea cu vamă mică de grâu și cucuruz. Zece la sută din cumpărăturile de bucate ale Franței vor fi făcute în viitor la noi. Deasemenea s'au făcut mari înlesniri de vamă la vite. A patra parte din târgurile de vite ale Franței vor fi făcute în viitor în România.

**Patriarhia ecumenică** a fost vestită că 85 de comunități uniaste din America s'au reîntors la ortodoxie. Ca răspuns la acest eveniment îmbucurător, sinodul a hotărât hirotonia și trimiterea unui nou episcop pentru conducerea sufletească a fraților reîntorși la dreapta credință.

— Patriarhia a hotărât o bursă pentru un student-cleric, îndatorat să urmeze cursurile Facultății de Teologie din București. Este cel mai bun mijloc pentru cunoașterea fraților. Studentul în chestiune este absolvent al școlii teologice din Halchi.

**Biserica din Ierusalim**, respectiv cercurile grecești sunt neliniștite de faptul că Biserica Românească a cerut să-i cedeze două mănăstiri: Sf. Arhanghel—chiar în Ierusalim și „Sf. Prooroc Ilie”—situată dincolo de zidurile sfântului oraș. Cererea Românilor este socotită cu un pericol pentru influența grecească în Palestina.

— Alegerea noului patriarh de Ierusalim încă nu s'a putut efectua din pricina neîntrunirii numărului legal de votanți. Ca și în cazul cu biserica din Antohia populația arabă ortodoxă locală dorește ca noul ales să fie de naționalitate arabă și nu grec. Sferile grecești sunt neliniștite. În cece ne privește am dori să fie lerarh și om—înalte de a fi grec sau arab.

**Unirea cu Anglicanii.**—Comisiunea mixtă de reprezentanți ortodocși și anglicani, întrunită în palatul Lambeth, și-a încheiat lucrările în ziua de 20 Oct. a. c. Se afirmă un acord perfect în multe chestiuni. Înțelegem din aceasta, că sunt și alte chestiuni imposibil de coordonat. Rezultatul a fost consemnat într'un protocol ce urmează să fie trimis, în copie, tuturor sinoadelor ortodoxe, singurele în măsură să se pronunțe. Din partea ortodocșilor a semnat Mitropolitul Ghermanos al Tiatirei.

Dela Londra, delegații ortodocși au pornit la Bonn pentru a se întâlni cu Vechii-Catolici tot în vederea unirii. Întâlnirea a fost sorocită pentru 27 Octombrie.

**Schisma Bulgară.** — În ședința soborului arhieresc din Atena, întrunit la 1 Oct. a. c., exarhul Patriarhiei Ecumenice, Mitropolitul Hrisant, a prezentat un referat privitor la schisma bulgară. Plenipotențiarul ecumenic a afirmat în concluzie, că ridicarea schismei bulgare se va face foarte ușor în cazul când și Biserica Bulgară recunoaște principiul canonic în virtutea căruia în acelaș oraș nu pot exista doi episcopi și că toți clericii și mireni ortodocși dintr'un oraș cad sub jurisdicțiunea episcopului ortodox respectiv. Sinodali s'au declarat mulțumiți cu această concluzie. Așteptăm glasul Sf. Sinod Bulgar.

## Bibliografie.

**Glasul pietrelor.** A 49-a lucrare a P. Sf. Sale Păr. Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa este broșura intitulată „*Glasul pietrelor*“, tipărită în tipografia eparhială din Chișinău.

În broșura aceasta P. Sf. Sa, prin șapte capitole, ne înfățișează diferite principii călăuzitoare pentru ortodoxia activă. Este știut că P. Sf. Sa a mai publicat și alte lucrări în scopul unei ortodoxii mai militante. Așa de ex. „*Acțiunea catolică și ortodoxia activă*“, în care se vorbește pe larg, despre: 1. Societatea Sf. Gheorghe pt. tineret, 2. Societatea pt. bărbați și femei, 3. Oastea Domnului, 4. Misiuni religioase pt. popor, 5. Cursuri de catehizare, 6. Sfatul păcii, 7. Comitete misionare și 8. Case culturale.

Continuarea acestui studiu o aflăm în „*Glasul pietrelor*“. În cele ce urmează înfățișem câteva idei din „*Glasul pietrelor*“.

În cap. I. P. Sf. Sa accentuează, că avem lipsă de un plan unitar de muncă. Pentru executarea acestui plan trebuie să-l aducem și pe laici cu sufletul cât mai aproape de biserică. Intelectualii ne vor asculta și ne vor sprijini când vor observa că același ritm, același puls de viață se simte în întreaga Biserică noastră.

În cap. II. se arată, ca al doilea principiu important al ortodoxiei active, *solidaritatea în apărarea Bisericii*. Atacurile sectare, mișcările comuniste și filozofia cea deșartă a lumii, care cheamă tineretul în brațele sale, reclamă înființarea unei biblioteci de popularizare pentru apărarea sistematică a ortodoxiei.

În cap. III. tratându-se despre conflictul Vaticanului cu Statul italian, P. Sf. Sa încheie, că e vrednică de apreciat dărzenia cu care Biserică papală își apără drepturile de îndrumătoare sufletească a tineretului.

În cap. IV. P. Sf. Sa, cunoscând nu numai scaderile, ci și virtuțile noastre, *ne cere să fim optimiști*. Optimistul — zice P. Sf. Sa — îl angajează pe laici la muncă, lucră cu el împreună spre binele Bisericii și nu așteaptă ca pietrele să strige. Nu-i permis să ne bocim. Mântuitorul nu a zis desnădăjduți, ci *îndrăzniți*.

În cap. V. ni-se cere *să sprijinim orice acțiune bună și folositoare pt. Biserică*. Cu puteri unite — zice P. Sf. Sa — vom birui, iar cu puteri răzlețite vom cădea.

În cap. VI. P. Sf. Sa subliniază *necesitatea unui duh mai militant în Biserică*. Cu cât e Biserică mai primejduită, cu atât trebuie să fim noi mai înfocați și neînfricați apărători ai ei.

În cap. VII. P. Sf. Sa *ne îndeamnă la ofensivă, căci defensivă nu e suficientă*, când, pe lângă necredință, indiferentism, nepăsare și francmasonerie, sectarii sunt în cea mai neîngăduită ofensivă împotriva Bisericii noastre.

Din broșura aceasta omul iubitor de progres poate învăța f. mult și în același timp se poate și însufleți ca să lupte cu bărbăție pentru cauza lui Hristos și a Bisericii sale. Se capătă la Libr. Diec. Prețul 15 lei.

## Taina pocăinței și intelectualii.

Acesta este titlul celei mai noi broșuri a P. Sf. Sale Păr. Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa, al Aradului.

Avem așadar încă o perlă strălucită în colierul bogat de publicațiuni, prin cari P. Sf. Sa s'a ridicat pe un pedestal înalt în domeniul literaturii bisericești.

În broșura de față, P. S. Sa ne prezintă un prea prețios material în legătură cu trebuința omului, oricât de învățat ar fi, de a se împărtăși cu sf. taină a Pocăinței pe care Mântuitorul a așezat-o anume, ca oamenii să aibe posibilitate de a-și curăți, din când în când, sufletul din murdăria păcatelor săvârșite după botez.

Din introducere aflăm cauza care l-a îndemnat și scopul cu care a scris și a publicat P. Sf. Sa această broșură. Indiferentismul religios și neglijarea practicilor religioase reclamă o propagandă cât mai largă în cercul intelectualilor noștri. Învățătorii trebuie să premeargă cu exemplu bun înaintea școlărilor, părinții înaintea copiilor lor, precum în multe altele așa și în privința mărturisirii păcatelor.

În cap. I. P. Sf. Sa arată cari sunt cele mai obișnuite obiecțiuni pe cari le ridică indiferenții și așa numiții „oameni înțelepți“ împotriva sf. taine a Pocăinței. Apoi combate acele obiecțiuni, arogante și nesocotite, cu o serie de dovezi din T. V., din cari și cel mai strajnic indiferent poate vedea limpede, că oamenii, deja din T. V., au început a se pregăti pentru adevărata taină a Pocăinței așezată de Mântuitorul.

Gramatica — spune P. Sf. Sa — ne învață să zicem: eu, tu, el. Evanghelia însă îl pune pe *El înaintea*, adică pe Dumnezeu, *apoi pe tu*, adică pe aproapele și *la urmă pe eu*, adică pe mine însumi. Taina Pocăinței îl învață pe om să se umilească și să-și recunoască micimea sa față de mărimea vecinicului Dumnezeu. Fără de umilință omul devine semeț, se îndumnezește pe sine și poftele sale.

În cap. II, tratând despre psihologia mărturisirii păcatelor, P. Sf. Sa spune că păcatele sunt ca niște sirene înșelătoare, față de cari noi avem lipsă de un mijloc de apărare. Dacă nimic nu se pierde în lume aceasta înseamnă că și faptele cele ascunse ale omului se vor vădi odată. Omul, știind că are să deie seamă de faptele sale înaintea lui Dumnezeu, se va feri să nu săvârșască fapte de rușine, iar dacă le-a săvârșit va face tot posibilul să-și ușureze conștiința. Păcatul e o sarcină grea pe care Mântuitorul ne-o ia de pe suflet dacă ne mărturisim înaintea preotului.

În cap. III., la întrebarea: cui să te mărturisești? P. Sf. Sa răspunde că dacă fiecare copil ar merge în

toată viața lui la preot să se mărturisească, dacă fiecare creștin ar avea chipul preotului său în față, multe rele nu ar mai fi în lume, din cele ce sunt. Preotul are puterea legării și a deslegării, chiar dacă ar fi mai puțin iăvățat, deci lui să ne mărturisim.

În cap. IV, la întrebarea: cum să te mărturisești? P. Sf. Sa răspunde că nu-i lertat să te mărturisești cu mândrie, ca Fariseul, căci aceasta e o boală primejdioasă, ci cu smerenie, cu sinceritate, făcându-te părășui, iar nu avocatul păcatelor tale.

În cap. V. se arată efectele Pocăinței. Omul se împacă cu Dumnezeu pe Care mai înainte, prin neascultare, L-a vătămat. Harul primit prin Pocăință are caracter sanativ, iar cel primit prin botez se cheamă regenerativ. Prin botez ne naștem sufletește, iar prin Pocăință ne vindecăm sufletul de ranele păcatelor săvârșite.

În cap. VI. P. Sf. Sa aduce o mulțime de îndemnuri la pocăință din sf. părinți, scrietorii și părinții bisericești.

Cartea aceasta, având puterea de a trezi conștiințe adormite și de a îndrepta pe calea pocăinței ceata indiferenților timpului de față, ar fi bine să se răspândească în cercuri cât mai largi.

Se poate procura la Librăria Diecezană, cu prețul de 15 lei.

BCU Cluj / Central

Nr. 6394/1931.

## Ordin.

Pentru a se pune capăt unor disordini, dispunem din nou, ca cucernici Preoți, la înregistrarea cazurilor de botezuri, cununii și morți, să pretindă dela părțile interesate buletinele eliberate de of. ciile stării civile.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 10 Decembrie 1931.

*Consiliul Eparhial ort. rom.  
Arad.*

Nr. 6578 | 1931.

## Comunicat.

Sfântul Sinod cu adresa Nr. 1715 din 4 Noembrie a. c. ne aduce la cunoștință că în ședința sa dela 19 Octombrie a. c. a luat următoarea hotărâre:

„Se recomandă tuturor Episcopilor ca preoții, în executarea cultului, să se conformeze

strict tipiconului. Se recomandă tuturor Episcopilor să nu recunoască și introducă în biserică și cult, decât acelea cărți, cari au aprobarea Sf. Sinod.”

Ceace comunicăm Cucernicilor Preoți, spre știre și conformare.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 10 Decembrie 1931.

*Consiliul Eparhial ort. rom.  
Arad.*

Nr. 6750/1931.

## Comunicat.

Sfântul Sinod, cu adresa Nr 1866 din 11 Noiembrie a. c., ne aduce la cunoștință, că în ședința sa dela 22 Octombrie a. c., privitor la modul de pomenire al Episcopilor, Mitropolitilor și Patriarhului la slujbele bisericești, a luat următoarea hotărâre:

„Preotul pomeneste pe Episcopul său; Episcopul pe Mitropolitul său; Mitropolitii pe Patriarh și Patriarhul pe ceilalți Patriarhi și pe membri Sf. Sinod”.

Ceace comunicăm spre știre și conformare. Arad, la 10 Decembrie 1931.

*Consiliul Eparhial ort. rom.  
Arad.*

## In atenția Dlor Caticheși.

Singurele manuale de religie pentru școlile primare, aprobate de sf. Sinod, sunt cărțile de preotul N. Crișmariu: Istorioare biblice Lei 22; Istorioare bisericești Lei 20 — și Catechismul Lei 20.

Carte de rugăciuni pentru elevii școlilor primare de Dr. Grigorie Comșa, episcopul Aradului, legată în pânză, Lei 15.

De vânzare la Librăria Diecezană. Arad.

## Librăria Diecezană Arad.

Bdul Regina Maria 12 și str. Eminescu 18. Complex asortată cu registrele, imprimatele și rechizitele necesare la începerea anului școlar.

Mare asortiment de cărți școlare curs primar.

Dlor învățători le oferă rabatu convenit.

**Redactor responsabil: SIMION STANA**